

Soyez propres, parlez français

written by Agustí Soler | 31 de març de 2026

A la Catalunya del Nord, a l'escola d'Aiguatèbia, a les Carrotes, al Conflent, encara hi podreu llegir unes paraules que fa més de cent anys que són pintades a la paret: "Soyez propres, parlez français", o sigui, "sigueu nets, parleu francès".

Aquestes paraules, aquesta ordre, podem pensar que han passat amb el temps, però a la França de la *liberté, égalité, fraternité*, l'esperit que traspuen resta encara ben viu.

El 12 de desembre del 2024, el Tribunal de Montpellier, ratificat pel de Tolosa de Llenguadoc, confirmava que el francès ha de ser la llengua oficial i prioritària als plens dels Ajuntaments de la Catalunya del Nord, sense excepcions.

Com a referent podem tenir el fet que la modificació del reglament aprovat pel municipi d'Elna permetent als regidors expressar-se en la seva llengua, el català, considera que infringeix l'article 2 de la Constitució francesa. Hi diu que "la llengua francesa és un element fonamental de la personalitat i patrimoni de França". Tanmateix, l'article 75 considera que les llengües regionals pertanyen al patrimoni de França, però els documents administratius, notariais i jurídics s'han de redactar en francès.

Val a dir que els alcaldes afectats, en ser menyspreats pel govern i la justícia francesa, han elevat una queixa al Tribunal d'Estrasburg.

Esperem què diu aquest tribunal europeu i al mateix temps esperem que no segueixin els passos del Tribunal Europeu de Drets Humans amb la seva vergonyosa actuació envers els polítics catalans que fa pocs dies van veure menyspreada la

seva demanda sobre el seu inconfessable empresonament a l'Estat espanyol.

L'any 1659, el rei de Castella, Felip IV, ens va fer la jugada del segle. Aquell miserable va regalar la part de Catalunya que estava al nord dels Pirineus, que comptava al capdavant amb la segona gran ciutat catalana, Perpinyà, al també miserable rei francès, el borbó Lluís XIV.

D'ençà d'aleshores, el que en diem la Catalunya del Nord, ha hagut de lluitar amb totes les seves forces per no desaparèixer del mapa de la història. Lluís XIV, el 1700 prohibia el català en l'àmbit polític, judicial i administratiu i deia que "L'ús de la llengua catalana em repugna i és contrari a la dignitat de la nació francesa". Era més o menys el mateix que avui dia pensen, si no ho diuen, molts dels manaies de la "gran" república francesa, suposada abanderada de la democràcia a Europa. Als fets ens hem d'atendre. Ai las!

Fa més de cent anys (així m'ho va explicar una professora i escriptora de Perpinyà fa uns quants anys d'haver-ho patit quan anava a escola) es posava una penyora a aquells alumnes que parlaven català i tot seguit se l'havien d'anar passant entre els que se'ls escapava algun mot que no fos en francès. El qui, en acabar les classes, es quedava amb la penyora rebia un càstig.

També em comentava que la policia trucava a les cases on sentien parlar català i els deien que no parlessin més català. *Liberté, égalité, fraternité...*

Però els catalans del nord no han llençat la tovallola. L'any 1976, dijous 16 de setembre, la Bressola obria les portes a la primera escola a Perpinyà. És una iniciativa privada que fa una gran activitat cultural i que rep cada dia que passa més suport d'aquells catalans que no volen plegar veles i treballar per un futur que sigui ple i lliure. El 1986 tira

endavant l'associació Amics de la Bressola que compta amb el suport de la Generalitat i d'entitats i institucions d'arreu dels Països Catalans. Avui la Bressola té més de mil alumnes i el 2021 obrí el primer Liceu a Perpinyà.

Catalunya del Nord, no ha mort, ans tot el contrari, amb les dificultats que siguin, amb un Estat que voldria ofegar-la, però continua endavant amb l'ànim cada dia que passa més ple de força. Arribarà un dia no llunyà que podrà dir ben fort el que el gran cantant Jordi Barre ens feia arribar amb la seva, tendra i extraordinària a la vegada, cançó.

Tant com me quedarà un alè de vida

tant com me quedarà una gota de sang

jo te cantaré dolça terra ferida

jo te cantaré amb els sanglots d'un amant

Tant com me quedarà un alè de vida

tant com me quedarà un fileret de veu

jo te cantaré dolça pàtria ferida

jo te cantaré malaguanyat país meu

Catalunya del Nord i Sud i tota la resta de la nostra pàtria ferida, de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, són cada dia que passa més conscients que ningú els aturarà en la lluita per a assolir la plena llibertat.

El "soyez propres, parlez français" ja se'l poden guardar al calaix dels mals endreços.